

Kvalitetsredovisning

Utbildningsverksamheten i

Ånge Kommun 2009

”Ånge kommuns skolor ska vara trygga och säkra arenor med ett lustfyllt och ansvarsfullt lärande och inhämtande av kunskaper utifrån var och ens förutsättningar. Genom detta skapas möjlighet för ett livslångt lärande”

Lars Thorin
Utvecklingsledare
Ånge kommun

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Grundfakta om barn och utbildningsverksamheten.....	3
Underlag och rutiner att ta fram kvalitetsredovisningen.....	4
Åtgärder enligt föregående redovisning och mål för perioden.....	5
Resultat och måluppfyllelse i förhållande till nationella mål.....	5
Normer och värden.....	5
Kunskaper och lärande i grundskolan.....	6
Resultat gymnasieskolan.....	10
Resultat förskolan.....	14
Resultat i fritidshemmen.....	14
Styrning, ledning och kvalitetsarbete.....	15
Uppföljning av likabehandlingsplan.....	16
Analys och bedömning av måluppfyllelsen	17
Åtgärder för förbättring.....	20

Inledning

I Ånge kommun fortsätter elevantalet att sjunka. För att bibehålla en god pedagogisk verksamhet kommer vårt mål inför budget 2010 att vara att vi ska ha minst 8,6 lärare/100 elever på alla skolor i kommunen.

Vi har i dag 1 gymnasieskola, 7 grundskolor, 16 förskolor och 2 dagbarnvårdare i kommunen. I kommunen finns dessutom sedan tidigare en gymnasial friskola. Det finns också en friskola på grundskolenivå som fått tillstånd att starta sin verksamhet inför läsåret 2010/2011. Detta beslut är dock överklagat av Ånge kommun.

Kommunens vuxenutbildning ligger idag under Kommunstyrelsen och redovisar sin verksamhet i en separat kvalitetsredovisning.

Alla skolenheter har lämnat in sina kvalitetsredovisningar till kommunen. Alla skolor har använt sig av den nya struktur som finns i Skolverkets Allmänna råd om kvalitetsredovisning

GRUNDFAKTA OM BARN OCH UTBILDNINGS- VERKSAMHETEN, ÅNGE KOMMUN LÄSÅRET 09/10.

Typ av verksamhet	Ort	Antal barn/elever
Gymnasieskola	Ånge, Torpshammar	400
Kö till musikskola		50
Instrumental och sångundervisning		275
Grundkursverksamhet		175
Körverksamhet		10
Drama Fram t.o.m Ht 2009		275
Ensembler		100
Framträdanden på skolor, servicehus, föreningar mm		120
Grundskola år 1 – 6, inkl. förskoleklass Överturingen		14
Fritidshem		2
Förskola		13
Fritidshem Östavall		10
Förskola		16
Grundskola år 1 – 6, inkl. förskoleklass Alby		50
Fritidshem		18

Förskola	Alby	18
Grundskola år 1 – 9, inkl. förskoleklass	Ånge	521
Fritidshem		90
Förskola		191
Särskola 6-9		4
Förskola	Östby	18
Grundskola år 1 – 6, inkl. förskoleklass	Ljungaverk	77
Fritidshem		28
Grundsärskola och träningsskola 1-6		3
Förskola		54
Grundskola år 1 – 9, inkl. förskoleklass	Fränsta	291
Fritidshem		42
Förskola		98
Grundsärskola 7-9		3
Grundskola år 1 – 6, inkl. förskoleklass	Torpshammar	77
Fritidshem		31
Förskola		45
Dagbarnvårdare	Torpshammar	10

Underlag och rutiner för att ta fram redovisningen

Varje skola har tagit fram sin egen kvalitetsredovisning utifrån sina egna utvärderingsmaterial och sina egna reflektioner i arbetslagen och bland elever och föräldrar. Därefter har rektorena skrivit ihop redovisningarna från sina områden och skolor och lämnat in till utvecklingsledaren i kommunen.

Sammanställningen av kommunens redovisning har därefter gjorts av utvecklingsledaren som har haft resonemang med skolchefen och rektorsgruppen om resultaten och de vidtagna åtgärderna. Redovisningen har även varit upp i Humanistiska nämnden för godkännande. Därefter har utvecklingsledaren sedan lämnat in redovisningen till Skolverket.

De statistiska underlag som använts som grund för redovisningen är nationella provresultat i skolår 5, betygsstatistik för skolår 9, diagnostiska läsförståelseprov, nationella provresultat från skolår 9. Under året har vi även genomfört kommungemensamma prov i alla årskurser där vi inte har nationella prov. Proven är framtagna av våra kommunövergripande specialpedagoger i samverkan med lärare från de olika skolorna i kommunen. Proven har sammanställts av respektive lärare och därefter skickats in till utvecklingsledaren som tillsammans med skolledarna reflekterat och analyserat resultaten.

Ett annat statistiskt material som vi använt är vår lärplattform där all dokumentation kring individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen finns samlat så att varje skolledare kan se och analysera sin verksamhets elevdokumentation.

Vi har också haft lärande samtal i rektorsgruppen kring analysen av varför måluppfyllelsen ser ut som den gör i vår kommun.

Avslutningsvis så ligger lärgruppsprotokoll från arbetslagen till grund för en del resultat och slutsatser i vår redovisning

Åtgärder enligt föregående redovisning och mål för perioden

I kärnämnenäna svenska, engelska och matematik så har vi arbetat väldigt fokuserat i de yngre åldrarna med kammungemensamma mål som lyfts vid elevernas utvecklingssamtal. Resultaten på de nationella proven i åk 3 ligger i dagsläget ungefär som resultaten i riket och i årskurs 5 ligger det strax under snittresultaten i riket.

Arbetet med de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen har inneburit mycket större fokus på målen i våra styrdokument och hur vi ska bedöma dem.

Vi har också under året inrättat matematiklabb på skolorna och fortsatt att arbeta med arbetsminnesträning och tidig intensiv läsinläring för att ytterligare höja måluppfyllelsen i fler ämnen.

Under året har vi också beslutat om att genomföra en ny ledningsorganisation för att utveckla det pedagogiska ledarskapet. Vi kommer att införa en områdeschef som ska avlasta rektorernas administrativa börda så att rektorerna ska få ägna sig i huvudsak till att utveckla skolornas måluppfyllelse inom kunskaper och lärande och inom normer och värdegrundsarbetet. Tillsättning av tjänster sker i skrivande stund.

I arbetet med normer och värden har vi under året reviderat alla likabehandlingsplaner på förskolor och skolor i kommunen. Särskilt det kartläggande arbetet har vi lagt mycket fokus på. Alla planer har nu en kartläggning som är aktuell och som revideras terminsvis.

Resultat och måluppfyllelse i förhållande till nationella mål

Normer och värden

I läroplanernas mål framhålls att barnen och eleverna ska utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och lust att lära. Barn och elever ska kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön samt få ett reellt inflytande över utformningen av utbildningen.

Mål

Humanistiska nämnden har som mål prioriterat nolltolerans mot mobbning.

På förskolorna arbetas det genomtänkt med att barnen skall utvecklas till trygga individer som kan fungera i grupp och som lär sig det sociala samspelet. Samlingar används på alla förskolor för att få barnen att lyssna, visa respekt för varandra och ta hänsyn.

Under året har olika undersökningar genomförts i flera av kommunens förskolor. Där har föräldrarna fått svara på ett antal frågor om trivsel, pedagogisk verksamhet, arbetsro och delaktighet. Resultaten har sammanställts av varje rektor och resultaten har skickats ut till respektive förskola för analys och åtgärdsplan. När det gäller trivsel så är det 93% av barnen som trivs bra eller mycket bra i våra förskolor enligt föräldrarnas svar.

Under året har respektive rektor lämnat in rapporter om mobbning till Humanistiska nämnden. Dessa rapporter visar på något färre kränkningar och mobbningsfall än tidigare år. Under 2009 hade vi 13 fall i hela kommunen i jämförelse med 14 fall året innan. Vissa av fallen är fortfarande inte lösta men nya åtgärder vidtas kontinuerligt för att hitta en varaktig lösning på problemen.

Målet med nolltolerans mot mobbning och kränkande behandling får anses som i stort sett uppfyllt eftersom vi har löst de fall som uppkommit under året förutom i två fall som det fortfarande pågår ett arbete med att utreda. Eftersom antalet fall också har minskat så har vi lyckats bra i det förebyggande arbetet. En sak som vi måste fundera över i detta arbete är om all mobbning kommer fram till de vuxna på skolan. En annan fundering kan vara om de skolor där det förekommer fler fall är duktigare på att uppmärksamma denna problematik än de skolor där ingen mobbning och kränkande behandling förekommer.

Kunskaper och lärande

Resultat i grundskolan

Mål

Humanistiska nämndens mål för året var att öka antalet elever som når kunskapsmålen i läroplanerna och kursplanerna.

Kunskaper att läsa, skriva och räkna skall ses som grunden för annan inläring. I förskolan skall vikt läggas vid att barn utvecklar ett rikt och nyanserat talspråk och förmåga att kommunicera med andra.

Betygen skall vara en bedömning av hur väl eleven uppnått de nationella kunskapsmålen.

Här redovisas resultaten på de kommunprov som vi gjort i alla klasser där vi inte har nationella prov.

Resultat kommunprov 2009

Klass	Antal elever	Matematik		Svenska	
		G	Ej nått mål	G	Ej nått mål
1	86	76	10	74	12
2	98	86	12	64	34
4	90	73	17	73	17
6	112	77	35	83	29
7	113	85	28	72	46
8	125	103	22	39	7

Noteras ska att inte alla gjorde provet i svenska i årskurs 8, därav det låga antalet deltagare i svenska årskurs 8.

Här är resultaten på de nationella proven för årskurs 5.

	Svenska	Svenska	Engelska	Engelska	Matematik	Matematik
Skola	G	Ej G	G	Ej G	G	Ej G
2009 % cirka	82	18	76	24	77	23
2008 % cirka	83	17	83	17	78	22
Jfr 2007 % cirka	86	14	84	16	90	10
Jfr. 2006 % cirka	84	16	82	18	74	26
Jfr. 2005 % cirka	88	12	86	14	82	18
Jfr. 2004 % cirka	87	13	78	22	79	21

I totalsammanräkningen så är det ett procenttal för hela kommunen som redovisas. Resultaten för varje skola har inte särredovisas eftersom urvalet är så litet på varje skola så slår elevresultaten väldigt hårt procentuellt. När det gäller statistisk säkerhet så kan dock hela kommunens resultat analyseras utifrån ett tillräckligt antal elever. Ett annat syfte med att inte presentera resultaten skolvis är att på vissa skolor så kan elever med sämre resultat identifieras väldigt lätt och på så vis bli utpekade

Slutbetyg år 9 i grundskolan 2009

Skolverkets betygsstatistik

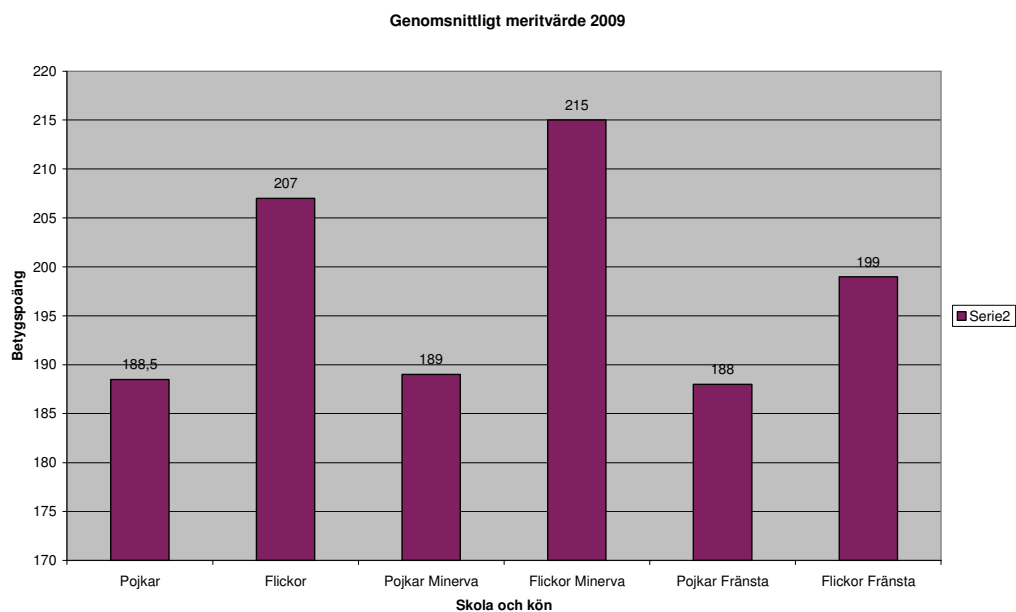
	Antal elever	Genomsnittligt meritvärde	Andel % elever behöriga till nat. program i gymnasieskolan	Andel % elever som ej uppnått målen i ett ämne	Andel % elever som ej uppnått målen i två eller flera ämnen
2009	132	197,4	87,9	9,1	18,9
2008	169	205,1	86,4	8,9	18,9
2007	155	195,8	85,2	8,4	18,1
2006	142	202	85,6	12	16,2
Totalt 2005	157	205,8	86,0	9,6	15,9
2004	145	215	84	12	15
2003	142	215,6	91,6	11,3	12,0
Minerva 2009	79	201	87,3	12,7	13,9
2008	96	203,3	87,5	11,5	22,9
2007	90	203,2	87,8	10,2	14,4
2006	85	195,6	80	10,6	25,9
2005	91	207,9	81,3	7,7	19,8
2004	81	208	76	17	20
2003	78	211,4	87,2	11,5	14,1
Fränsta 2009	53	192,1	88,7	3,8	26,4
2008	73	207,4	84,9	5,5	13,7

	2007	65	185,6	81,5	6,2	23,1
	2006	57	211,1	94,7	14	1,8
	2005	66	203,0	92,4	12,1	10,6
	2004	64	223	94	7	8
	2003	64	220,7	96,9	10,9	9,4
Riket	2009	119042	209,6	88,8	7,9	13,9
	2008	123322	209,3	88,9	8,4	13,9
	2007	125620	207,3	89,1	8,7	14,1
	2006	126588	206,8	89,5	8,6	14,4
Totalt	2005	119894	206,3	89,2	8,9	14,5
	2004	116361	207	90	9	15
	2003	109378	205,4	89,9	8,8	15,4

Det genomsnittliga meritvärdet i kommunen har sjunkit under året efter att för första gången sedan 2003 har ökat under förra året.

Fortfarande skiljer sig dock resultaten mellan pojkar och flickor för mycket i kommunen. Förra året skiljde 21 meritpoäng mellan pojkar och flickor och nu skiljer det 18 meritpoäng. Därmed är våra skillnader mindre än vad de var förra året och även bättre än vad det varit tidigare år.

Skillnader i årets meritvärden mellan pojkar och flickor kan ses i nedanstående diagram.

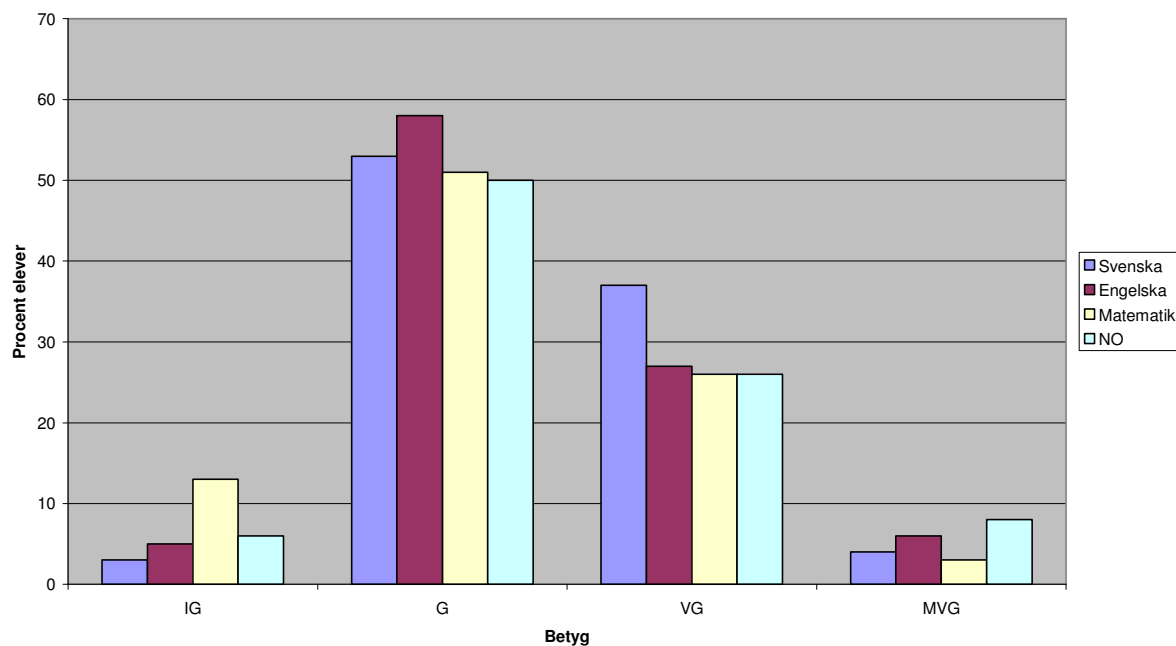

Skillnaderna mellan pojkar och flickor är större på Minervaskolan än på Fränstaskolan. Förra året såg det dock precis tvärt om ut så det är svårt att dra några slutsatser av bara ett år. Dessa skillnader måste dock tas på ett större allvar än vad som gjorts tidigare år. Vi måste analysera varför vi år från år inte kommer åt att höja pojkarnas meritvärden. Åtgärder behöver vidtas för att anpassa pedagogiken för att bättre möta pojkarnas behov.

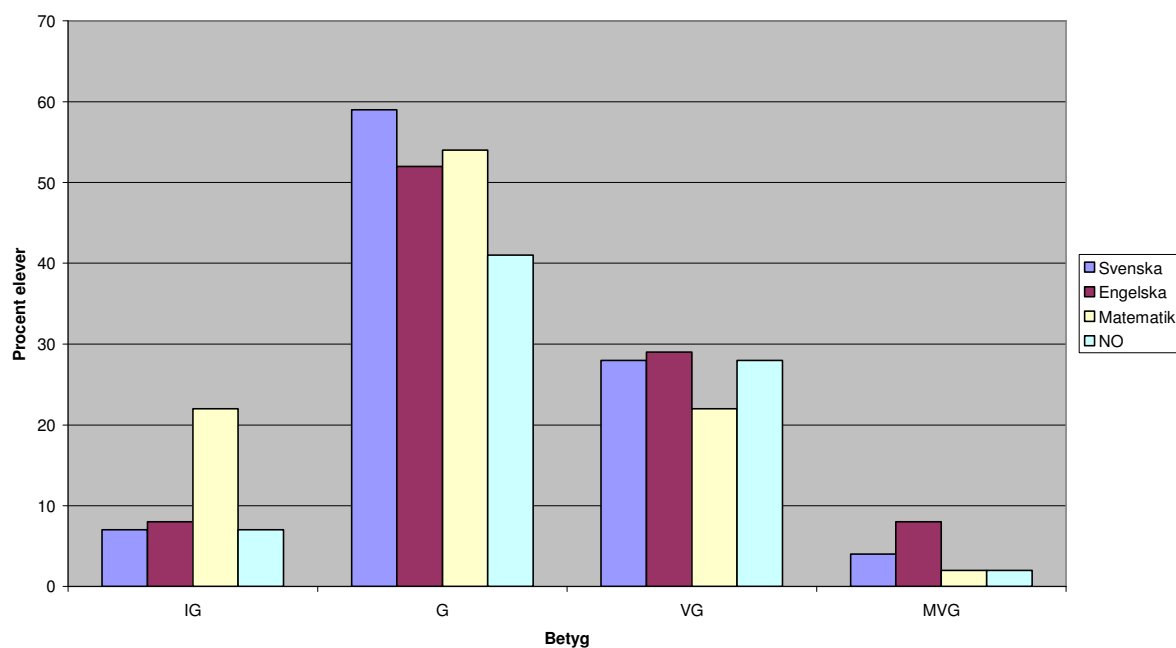
En annan allvarlig aspekt på skillnader i pojkars och flickors resultat som också framkommer vid jämförelser med föregående år är att skillnaderna har jämnats ut men det beror inte på att pojkarna har presterat bättre utan att flickorna har presterat sämre.

Här följer en sammanställning av resultaten på nationella proven för årskurs 9.

NP Minervaskolan Åk 9

NP Fränstaskolan åk 9

Resultaten mellan våra skolor skiljer sig åt en hel del. Detta är dock inget unikt för vår kommun utan generellt i hela riket. På Fränstaskolan är det fler godkända betyg och det är färre elever som når de högre betygen medan det på Minervaskolan är fler som når VG och MVG. Det som är glädjande det här året är att resultaten i matematik har förbättrats framförallt på Minervaskolan som har halverat antalet elever som inte når ett godkänt betyg.

På Fränstaskolan är det fortfarande alltför många elever som inte når målen i matematik på de nationella proven.

En analys som kan göra utifrån resultaten på de nationella proven kontra det genomsnittliga meritvärdet är att meritvärdet har sjunkit medan resultaten på nationella proven har förbättrats. En fundering man kan ha är om vi har fokuserat för mycket på de ämnen där vi har nationella prov så att vi har tappat fokus på övriga ämnen. Det kan bero på flera olika saker bland annat att det är de ämnen som behövs för att få fler behöriga till gymnasiet vilket vi även lyckats med. Det kan också bero på att vi har nedbrutna mål i kärnämnen i grundskolan så därför lägger lärarna mer fokus på dessa ämnen.

Inför nästa år behöver vi därför utveckla måluppfyllelsen även i skolans övriga ämnen så att vi inte riskerar att bli en treämnesskola i framtiden

I matematik har vi haft en person som gjort ett forskningsarbete på hur elevernas attityder till matematikundervisningen är. Vi har också i samma arbete observerat ett antal olika lektioner där vi har kunnat konstatera att det fortfarande är enskilt arbete i läroböcker som är det dominerande undervisningsmönstret under de besökta lektionerna. Enligt TIMSS 07 så borde vi arbeta mer praktiskt, prata mer matematik och arbeta mer med problemlösande aktiviteter i klassrummet.

Elevens ansvar och inflytande i grundskolan

I grundskolan så visar våra undersökningar att eleverna i de yngre åldrarna upplever att de har större inflytande än eleverna i skolår 7-9. I läroplanen så står det att inflytandet ska öka med stigande ålder och mognad så där har vi misslyckats med målet. I skolår 7-9 så upplever drygt 50% av eleverna att de sällan eller aldrig får vara med och bestämma om undervisningen. Två pedagoger har gjort en djupare studie i skolår 8 och årskurs 2 på gymnasiet om deras syn på elevinflytande. Denna undersökning visar att elevernas inflytande över sin undervisningssituation ökar från skolår 8 till år 2 på gymnasiet. Däremot tycker eleverna att det formella inflytandet dvs elevråd och klassråd är mindre på gymnasiet än i grundskolan. Vi har fortfarande problem med elevinflytandet i våra skolor. I de yngre åldrarna i grundskolan så upplever eleverna att de får vara med och påverka. Desto äldre eleverna blir desto mindre får de vara med och påverka sin studiesituation. En undersökning som har gjorts på Minervaskolan visar att eleverna vill vara med och påverka. 188 elever av 205 vill vara med och påverka. Samma undersökning visar att bara knappt 50% av eleverna vet hur deras IUP¹ ser ut vilket tyder på att delaktigheten inte är så stort i framtagnandet eller att IUP helt saknas för vissa elever.

Det fortsatta arbetet med elevinflytande är även ett av våra kommunala mål inför nästa år

Resultat i gymnasieskolan

Studieresultat

Av de elever (106 st) som gick ut gymnasiet 2005 erhöll 68 slutbetyg. Motsvarande siffra för 2006 var 80 elever. 2007 fick 97 elever av 121 slutbetyg, och 2008 erhöll 90 elever av 109 slutbetyg, vilket är en klar förbättring. Inga elever har under 2008 förlängt sina studier Vt-09 var det 114 elever och 82 av dem fick fullständigt slutbetyg, vilket var en liten försämring, men 14 elever har förlängd studietid för att erhålla fullständigt slutbetyg.

---

¹ IUP-individuell utvecklingsplan

År	Antal elever	Slutbetyg	Samlat betygsdokument	Förlängd studietid	Ingen åtgärd
2005	106	68	38	14	24
2006	120	90	30	16	14
2007	121	97	24	4	0
2008	111	90	21	0	0
2009	114	82	32	14	0

Under 2009 erhöll 74% av eleverna slutbetyg. 2008 var det 82% , 2007 fick 79% av eleverna slutbetyg, jämfört med 2005 (64%) och 2006 (73%). Men räknar vi med de 14 eleverna som förlängt sin studietid och att de blivit klara ht-09 så har 85% av eleverna slutbetyg under 2009 vilket i sig är en förbättring, men önskvärt är att eleverna klarar målen under ordinarie skoltid.

Bobergsgymnasiet kommer att fortsätta föra diskussioner i personalgruppen om betyg och bedömning, tolkning av mål och betygsriterier men också utvärdera den satsning vi gjort för elever med särskilda behov. Vi startar också upp pedagogiska diskussioner som en upptakt till GY 2011 med ämnesplaner och ett nytt betygssystem. Två av PBS-grupperna kommer att arbeta med *Elever i behov av stöd* samt *Kunskapsyn* under 2010.

En annan diskussion är varför så pass många elever inte når Godkänt på de nationella proven.

Nationella prov

Under 2009 har 101 elever gjort nationellt prov i Engelska A och 33 elever i Engelska B. I Matematik A har 49 elever gjort provet, i Matematik B har 82 elever skrivit och i Matematik C 8 elever och Matematik D har inga elever gjort provet. I Svenska B har 39 elever gjort provet.

År	Antal elever	Kurs	IG	G	VG	MVG
2007	66	Engelska A	7	34	24	1
	36	Engelska B	0	15	18	3
2007	60	Matematik A	22	30	8	0
	30	Matematik B	8	16	5	1
	16	Matematik C	6	10	0	0
	14	Matematik D	1	11	0	2
2008	83	Engelska A	4	48	19	8
	37	Engelska B	0	21	10	3
	92	Matematik A	13	44	27	3
	72	Matematik B	32	28	9	3
	20	Matematik C	2	16	2	
	6	Matematik D	4	2		
	93	Svenska B	24	45	20	4
2009	101	Engelska A	10	32	47	12
	33	Engelska B	3	15	12	3
	49	Matematik A	9	18	17	5
	82	Matematik B	39	30	13	
	8	Matematik C	1	4	1	2

		Matematik D				
	39	Svenska B	3	16	17	3

Åtgärder för elever i behov av särskilt stöd.

Bobergsgymnasiet förstärker tiden i några kurser med extra timmar utöver det poängtal kursen har. För att öka graden med elever som skall klara gymnasieskolans utbildningar på tre år kommer vi att fortsätta satsningen på en specialpedagog, men har också byggt upp ”Studium”, där det förutom en specialpedagog också arbetar 2 lärare, en i svenska och engelska och den andra är lärare i matematik. Dessutom har vi satsat på olika tekniska hjälpmedel såsom talböcker, quicktionary läspenna, daisy-bandspelare, e-plusskärm samt bärbara datorer för utlåning. För minnesträning har vi införskaffat dataprogrammet RoboMemo. (Vet inte vad det nya heter). Studium har öppet alla dagar i veckan. I övrigt har vi Öppen skola mellan 08.00 – 09.00 tre dagar i veckan dit alla som behöver extra hjälp är välkomna. På mittpunkten i Torpshammar har vi också förstärkt med stöd i matematik, svenska och engelska en dag i veckan.

Glädjande nog har vi under året sett att allt fler elever utnyttjar möjligheten till extra hjälp och vi har också sett ett ökat intresse från lärarna att delta i verksamheten.

Specialpedagogen ansvarar för att:

- 📌 överföring av information från lägre stadium delges berörda
- 📌 eleverna tidigt diagnostiseras.
- 📌 eleverna intervjuas om sin skolsituation.
- 📌 ta fram åtgärdsförslag för elever i behov av stöd
- 📌 delta vid konferenser som rör elevens studiesituation

Stödresurser ges under året i samtliga basämnen. En del kurser har också fått ”förlängd” studietid. Kanske detta sammantaget kan bidra till att fler elever än tidigare får slutbetyg efter tre år.

Förutsättningar att nå målen

Bobergsgymnasiet har en mycket kunnig och välutbildad personal. Av 37 heltidsanställda lärare är alla behöriga gymnasielärare utom sex.

De sex har inte genomgått lärarutbildning, men har kunskaper inom sina områden som väl motsvarar kunskapskraven inom lärarutbildningen. Främst gäller detta yrkeslärare, men även inom andra områden. De har också kurser inom det pedagogiska området. Förhoppningsvis kommer de flesta av dem att genomgå ”VAL-utbildningen” eller andra liknande utbildningar för att få full lärarbehörighet. Det finns också en klar vilja hos personalen att förbättra och utveckla verksamheten, vilket man också gjort under flera år. Detta tillsammans med de åtgärder vi gjort i fråga om specialundervisningen (Studium) och ”Öppen skola” har gett resultat redan under 2008 då fler elever än tidigare gått ut efter tre år med fullständigt slutbetyg. För 2009 var siffran lägre men räknas de elever med som förlängt studietiden med 1-6 månader så var det 96 av 114 elever som erhållit slutbetyg. Ännu är vi inte nöjda utan kommer att arbeta vidare med olika förbättringsområden så att eleverna får en reell möjlighet till inflytande över hela sin studiesituation.

Den upprustning av skolan som gjorts under ett antal år har säkert också bidragit till en ökad trivsel för såväl elever som personal. Nu skall vi försöka satsa på att förbättra utrustning, men också utöka samverkan med regionens företag. Eleverna på de studieförberedande programmen får nu möjlighet till praktik, studiebesök, föreläsningar m m för att skapa större

motivation och förståelse för företagens villkor och för att bli anställningsbara efter avslutad utbildning.

Vi vill också få ”uppdrag” av företag att använda som övningsmaterial i skolan.

Vi kommer också att fortsätta föra pedagogiska diskussioner i personalgruppen.

Planer på blockläsning och tematiskt arbetssätt börjar ta fart. (BF har arbetat så under året).

Även koncentrationsläsning diskuteras. Vi diskuterar också att göra om aulan till en lärplattform och öppna upp till biblioteket för att kunna samverka på ett naturligt sätt och bättre ta tillvara bibliotekariens kompetens. Vi hoppas det skall öka elevernas motivation och att det skall skapa förutsättningar för att arbeta mer forskningsinriktat. Eleverna söker kunskap och lärarna är handledare.

Elevernas ansvar och inflytande i gymnasieskolan

Formellt inflytande

Eleverna har varit organiserade i klassråd och elevråd.

Vid elevrådets möten har rektor eller biträdande rektor deltagit.

Skolans tidigare erbjudande till elevrådet om möjlighet till delaktighet i skolans beslut har på nytt framförts. Eleverna representeras av två elever ur alla årskullar med elevskyddsombud i skolans skyddskommitté. I skolans ledningsstruktur har ett flödesschema fastlagts att gälla från ht 2007 för styrelsemöten, elevrådsmöten, samverkansgrupp, klassråd samt skolkonferenser. I skolkonferensen har eleverna lika många representanter/röster som pedagogisk personal. Eleverna har inbjuds att delta vid anställningsintervjuer.

Elevrådets styrelse har en mentor som utbildar dem i elevdemokrati för att öka deras kompetens och som hjälp att driva elevrådet framåt.

Samtliga elever har en egen mentor. Mentorerna följer upp sina elevers studiesituation ur ett helhetsperspektiv och bevakar tillsammans med skolans SYV alla elevers individuella studieplaner. Studieplanerna är på så sätt under kontinuerlig uppföljning. I och med införandet av ny lärplattform kommer även mentorerna att kunna följa sina elevers studieplaner. Detta gäller också föräldrarna.

Elevers möjlighet att påverka sitt lärande

På Bobergsgymnasiet har eleverna stora möjligheter att påverka sin studiesituation och sitt lärande.

En del av de studerande har läst ett specialutformat program. På detta sätt har eleverna själva i stor utsträckning planerat sin utbildning efter egen förmåga, eget intresse och framtida yrkesval. Under året har ”öppen skola” funnits för att alla som vill ska kunna få extra hjälp. Eleverna får i hög utsträckning vara med och planera kurserna och pedagogiska metoder samt redovisningsformer. 76% av eleverna svarar att de har inflytande över sitt lärande i en enkät som gjorts under året. Här måste vi bli bättre, men en förklaring till den relativt låga siffran kan vara att tolkningen av inflytande/påverkan upplevs så olika.

Som tidigare nämnts finns också ”Studium” för elever med särskilda behov. Vi har också lånat ut datorer med specialprogram till elever i behov av särskilt stöd.

Elevers delaktighet

Eleverna har möjlighet att aktivt påverka sin arbetsmiljö. Under klassråden diskuteras denna i den egna klassen, och de valda representanterna för klassen, för vidare frågor till stormöten. Elevrådet fångar där upp olika frågor vilka sedan diskuteras med rektor och i skolkonferensen. Där tas också beslut om de flesta frågor som rör skolan.

Genom arbetsmiljöenkäten får vi också indikationer på områden som vi måste arbeta vidare med.

Vi har under läsåret gjort en större utvärdering med eleverna för att fånga upp hur styrdokumentens intentioner har uppfyllts. Den forskning de deltagande eleverna i Learning school gjorde under hösten 2009 redovisades vid ett stormöte. Det formella inflytandet har inte hög prioritet bland eleverna medan däremot det informella inflytandet upplevdes som stort. Troligen beror detta på att vi är en relativt liten skola och att närheten och de korta beslutsvägarna upplevs som tecken på ett reellt inflytande. Men bara 40% av eleverna vet vad elevrådet gör.

Resultat i förskolan

Förskolorna arbetar på ett målmedvetet sätt med kvalitetsutveckling av sin verksamhet. Under året har en gemensam utvärdering gjorts kring hur väl föräldrarna tycker att förskolorna når sina mål. 92% av föräldrarna är nöjda med sina förskolors arbete vilket får ses som ett väldigt gott resultat.

TRAS² är ett utvecklingsarbete som pågått i tre års tid och som börjar få genomslag ute i verksamheterna. Det som behöver utvecklas i verksamheterna är det pedagogiska ledarskapet i form av pedagogisk dokumentation. Det är viktigt för att tydliggöra barn i behov av stöd, uppföljning och utvärdering av dessa och hur verksamheten måste organiseras annorlunda för att möta dessa barn. Vi behöver också utveckla arbetet med begreppsbyggnad i matematik för att redan när barnen är unga lägga en grund för att förbättra våra matematikresultat i skolan. Vi har också inlett en stor satsning på No/Tk i förskolan där vi har ca 15 stycken pedagoger från förskolan som utbildar sig i dessa ämnen. Det ligger helt i linje med förskolans nya läroplan som troligtvis kommer inför hösten 2011.

Förskolans måluppfyllelse i vår kommun är god. Vi har behöriga förskollärare på alla 16 förskolor utom en. Vi har dessutom flera förskolor med flera utbildade förskollärare vilket garanterar att vi har rätt förutsättningar för att vidareutveckla förskolans pedagogiska arbete framförallt inom pedagogisk dokumentation och inom matematikområdet.

Resultat i fritidshemmen

Fritidshemmen har inte genomfört någon riktig utvärdering under året men fortfarande har vi ganska låg personaltäthet i verksamheten vilket gör att vi får svårt att genomföra det pedagogiska uppdrag som ligger på fritidshemmen. Vårdnadshavarna i kommunen är nöjda med sina barns fritidshem enligt tidigare undersökningar. Däremot kan vi se att vi inom kommunen inte har rätt förutsättningar för att kunna genomföra det pedagogiska uppdrag som finns för fritidshemmen. De åtgärder som kommer att vidtas för fritidshemmen är att rektorerna ska ha en studiecirkel kring de Allmänna råden för fritidshemmen så att de får förbättrade kunskaper kring fritidshemmets pedagogiska uppdrag. Därefter ska vi under året förstärka den pedagogiska behörigheten på fritidshemmen. I dag har vi mindre än 50% av

---

² TRAS – Tidig registrering av språkutveckling

våra anställda på fritidshemmen som är fritidspedagoger. Denna siffra ska vi öka väsentligt under nästkommande år.

Samverkan med fritidshemmen, förskoleklassen och skolans yngre åldrar måste också förstärkas för att få en helhetsbild kring barnens hela dag i skolan. Även där får rektorerna ett viktigt uppdrag att skapa utrymme för pedagogiska diskussioner om detta viktiga uppdrag

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Våra kvalitetsredovisningar på skolorna har också utvecklats genom att vi upprättat ett stödmaterial med frågor för att underlätta analysarbetet. Detta arbete har utvecklats med ett material speciellt för förskolorna.

Vi har också under året vidtagit flera åtgärder med skolledargruppen för att underlätta deras pedagogiska ledarskap. Mer assistentstöd har inrättats i båda våra team, flera olika utbildningsinsatser har genomförts t ex i pedagogisk ledarskap som varit ett lärområde i PBS för vår skolledargrupp. En grupputvecklingsinsats har också genomförts under ett antal dagar för att stärka hela skolledargruppen. Vi har också under året genomfört en JobMatch med alla rektorer för att de skall få syn på sin ledarprofil och få syn på sina starka och svaga sidor i skolledarskapet. Denna ledarskapsprofil har följts upp med en teammatchning där alla rektorer har fått samtala med varandra om deras starka och svaga sidor som ledare. Vi kommer också att genomföra en omorganisation under 2010 för att förstärka rektors pedagogiska ledarskap. En områdeschef har anställts för att avlasta rektor vi ett antal kommunövergripande administrativa stödåtgärder t ex att samordna skolskjutsar, fastighetsfrågor, tjänster och resursfördelningsfrågor mm. Då ska rektor kunna frigöra tid till att vara ute och leda samtalen i arbetslag om utveckling av elevernas utveckling och lärande. Rektorstöd finns i form av förstärkt assistentstöd, utvecklingsledare och verksamhetsplanerare

Det pedagogiska ledarskapet är inte tillfredsställande på alla enheter ännu eftersom den administrativa arbetsbördan fortfarande anses för stor, för många aktörer lägger sig i skolledarnas arbete, för många aktörer ger uppdrag till skolledarna. Detta gör att kärnverksamheten dvs att vara pedagogisk ledare blir lidande. I detta område måste staben fungera som ett filter från övriga aktörer och hjälpa rektorerna att sova i informations och uppdragsregnet.

Vi kommer också att fortsätta våra lärsamtal i rektorsgruppen kring pedagogiskt ledarskap i samråd med Karlstads universitet.

Under året har vi fortsatt arbetet med PBS³ i samarbete med Karlstads universitet. Syftet med detta arbete är att problemen ska lösas på den nivå där de identifieras och uppkommer. Det är också ett nytt sätt att se på styrning och ledning. Istället för att styras via riktlinjer, policys och order uppifrån så ska skolorna identifiera sina egna utvecklingsområden och problem, sätta ihop lärgrupper som arbetar ihop under en tid med erfarenhetslärande, se hur andra gör, titta på forskning kring området och komma med egna förslag som kan förändra verksamhetens måluppfyllelse. Efter två års arbete så har arbetet kommit olika långt i olika verksamheter. Det resultat som vi kan se så här långt är att vissa skolor har skapat en lärkultur kring hur man arbetar med empati hos barn och vuxna. En annan skola har tittat på hur man kan få sina elever mer motiverade för skolarbete. I några förskolor har man tittat på hur man kan utveckla

---

³ PBS – Problembaserad skolutveckling

utvecklingssamtalen. På gymnasieskolan har man under året haft tre lärgrupper i gång. En grupp har arbetat med profiler för Bobergsgymnasiet, en grupp har tittat på utvecklingssamtalen och den sista gruppen har tittat på hur skolan arbetar med elever i behov av stöd.

Nästa år kommer vi försöka att koppla skolornas lärområden mer till de problemområden som identifieras i kvalitetsredovisningar och i andra utvärderingar. Detta för att få en tydligare styrning så att vi inte arbetar med en skolutveckling där vi egentligen är ganska duktiga utan att vi mer fokuserar på de utvecklingsområden som vi har.

En annan intressant aspekt på styrning och ledning som är beslutad från våra politiker är att politiker, utvecklingsledare, rektor och eventuell ledningsgrupp på skolan tillsammans ska sitta ned och skriva ihop några utvecklingsmål för respektive enhet istället för som tidigare på kommunnivå. Då kommer den politiska styrningen i kommunen att få större fokus ute i verksamheterna. Då kommer också kraven på rektorerna att öka för att leverera de resultat som våra politiker har satt upp som målsättningar. Då tror vi också att rektorerna mer kommer att fokusera på uppgifter som rör elevernas utveckling och lärande istället för rent administrativa uppgifter.

Uppföljning av likabehandlingsplan

Alla skolor och förskolor i kommunen har likabehandlingsplaner. I detta arbete så använder vi oss av det stödmaterial som finns på Skolverkets hemsida. Under året så rapporterar våra rektorer hur mobbningsituationen ser ut på varje skola. Dessa rapporter visar att vi löst alla mobbningsfall som uppkommit under året utom två fall och där fortgår arbetet. Det är ett bättre resultat än tidigare år.

Mobbning och trivselenkäter är genomförda i de flesta skolorna. Björkbackaskolan och har t ex visat att 86% av våra elever upplever att elever som blir mobbade eller kränkta får hjälp och stöd av vuxna. Skolorna måste bli bättre på att tala om vilket arbete som görs för att föräldrar ska få en annan bild av verksamheten.

En typ av mobbning och kränkningar som vi vet ökar i skolan är nätmobbningen. Vi måste vi bli bättre på att upptäcka, följa upp och åtgärda dessa typer av kränkningar. Som en följd av detta har vi under året ordnat en utbildningsdag kring etik på nätet och vad våra barn och unga gör på nätet. Till denna föreläsning så bjöds all skolpersonal och alla föräldrar in. Tyvärr visade det sig att det inte kom speciellt många föräldrar till träffen.

Av våra mobbningsfall så har nästan hälften av dem försiggått på Internet via sajter som t ex Bilddagboken, Facebook, MSN mfl. Även SMS trakasserier blir vanligare.

Denna mobbning är mer svår att upptäcka för skolpersonal eftersom den försiggår dolt. Det kan ske var som helst och i vilka sammanhang som helst även när vuxna är i närheten.

Våra likabehandlingsplaner i skolan har setts över i alla verksamheter enligt de riktlinjer som kommit från Skolverket. Framförallt behöver vi bli bättre på att kartlägga vilka miljöer som är grogrund för mobbning och kränkningar och framförallt måste vi ta reda på vad vi kan göra för att öka bevakning av dessa områden. Vi måste också göra tydligare åtgärdsplaner kring vad man ska göra som vårdnadshavare om ens barn blir kränkt eller mobbat i skolan.

Vi har också under året haft tre rektorer på utbildning hos Skolverket vilket har resulterat i att medvetenheten om vilka krav som ställs i planen diskriminering och kränkande behandling har ökat avsevärt.

Sammanfattningsvis så kan vi konstatera att vi lyckats bra med arbetet med mobbning och kränkande behandling. Vi måste dock utveckla tydligare rutiner för kontinuerlig kartläggning av våra skolgårdar och verksamhetslokaler. Vi behöver också utverka tydligare rutiner för återrapport till beslutande politiker och förvaltning för att vi ska kunna fatta de beslut som krävs i tuffare elevärenden där inte rektor själv kan fatta beslut om åtgärder. Detta arbete kan dock aldrig avstanna och bli färdigt utan det är en fortgående process där man hela tiden måste utveckla nya metoder för att hänga med eleverna. Det förebyggande arbetet måste intensifieras enligt de riktlinjer som kommit från Skolverket och Barn och elevombudsmannen.

Analys och bedömning av måluppfyllelsen i verksamheten

Förskolan

Förskolan i Ånge kommun har väldigt god måluppfyllelse. Vi har goda resurser till förskolan med små grupper i jämförelse med andra kommuner. Vi satsar mycket på pedagogiskt utvecklingsarbete i förskolan. Vi har lärgrupper i PBS, skolutvecklingsgruppen där rektorer, förskollärare och kommunens specialpedagog i förskolan ingår.

De områden vi behöver förbättra är den pedagogiska dokumentationen där elevernas utveckling beskrivs på individ, grupp och organisationsnivå. Vi behöver också utveckla förskolornas arbete med matematiska begrepp för att förbereda redan i unga åldrar för ett förbättrat resultat i matematik i grundskolan och även för att utveckla det matematiska intresset när barnen blir äldre.

Vi har brister i analysen av våra barns utveckling och lärande vilket är viktigt att åtgärda för att vi tidigt ska kunna sätta in rätt åtgärder utifrån barnens olika behov

Grundskolan

I grundskolan så är kvalitén skiftande. I de yngre åldrarna är vi på mycket god väg att hitta rätt vägar för att förbättra måluppfyllelsen. De åtgärder vi vidtagit har visat sig ha mycket goda resultat på de tester vi t ex gjort på läsförståelse. Våra insatser med TIL⁴ har höjt eleverna värden betydligt efter bara 10-12 veckor. Vi har ett resultat på de nationella proven i skolår 5 som är på en något lägre nivå än snittet i landet. Dock är resultaten något lägre i år än tidigare år.

Det som dock är oroande är att fler och fler elever verkar beroende av externt stöd utanför klassrummet. På vissa av våra skolor har upp till en tredjedel av eleverna någon typ av stödåtgärder och då måste vi analysera den ordinarie verksamheten för att se varför så många barn/elever inte passar in i den ordinarie verksamheten. Trots att vi har hög lärartäthet i snitt i vår kommun så blir inte resultaten som de borde. I några av våra grannkommuner som har betydligt lägre lärartäthet så är resultaten bättre.

Vårt PBS arbete kommer under året att fokusera på hur vi kan utveckla lärandet i klassrummet.

När det gäller matematikresultaten så skiljer resultaten på nationella proven och betygen för mycket ifrån varandra för att det ska vara tillfredsställande. Våra betyg i matematik är

---

⁴ TIL – Tidig intensiv lästräning

betydligt högre än vad resultaten på de nationella proven påvisar. Det tyder enligt forskning på att det inte finns någon tydlig bild på hur bedömningen ska gå till. Fortfarande sker bedömningen utifrån ett perspektiv att det är provresultaten i klassrummet och hur man gör läxor och uppför sig som påverkar vilket betyg man i slutändan får. Enligt våra styrdokument och forskning så är det elevernas problemlösande förmåga som är det centrala i matematikundervisningen. Det stöds också i den senaste TIMSS mätningen som gjordes 2007. Svenska elever är bra på att räkna uppställda matematikuppgifter men de har väldigt svårt att omsätta uppgifterna i boken till verkliga livet och använda sina nyvunna kunskaper. Slutsatsen borde bli att vi skulle lämna läroböckerna i högre utsträckning och börja nyttja matematik ute i samhället och därifrån lära eleverna basfärdigheter som man kan använda för att lösa praktiska situationer

När det gäller matematik och NO undervisningen i de yngre åldrarna så är framförallt NO undervisningen bristfällig på flera av våra F-6 skolor. Vi saknar behöriga lärare i Ma/No på flera av våra F-6 skolor och det är en kvalitetsbrist som vi har identifierat. En annan brist är att det saknas bra material för NO undervisningen på flera av skolorna.

När det gäller de nya reformerna med IUP och skriftliga omdömen så har vi kommit olika långt i arbetet ute på grundskolorna. Alla elever ska ha individuella utvecklingsplaner men kvalitén är skiftande. De skriftliga omdömena har inte riktigt kommit igång fullt ut. Där jobbar varje skola fram modeller för hur det ska se ut på sina enheter. Ett stödarbete i detta kommer under våren att stöttas av förvaltningens utvecklingsledare som kommer att starta en lärgrupp kring IUP och skriftliga omdömen. De ska arbeta med att ta fram de material som används idag och delge varandra de erfarenheter som finns på skolorna. Vi kommer också att ta hjälp av Steve Wretmans och Helena Moreaus material om IUP och skriftliga omdömen. Vi har också i skolledargruppen tittat på den webbkonferens som Skolverket satte upp den 31/3 2009.

Resultaten i skolår 9 har förbättrats för första gången på fem år vilket får ses som ett trendbrott. Om det beror på att det var en årgång elever som var duktiga eller om det beror på vårt strukturerade arbete är svårt att sja om. Det går inte dra några långtgående slutsatser av resultatet förrän man ser om det håller i sig i flera år.

När det gäller skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat så är den fortfarande för stor. Men i vissa lärgrupper har problemet identifierats och man arbetar aktivt med denna fråga på t ex Björkbackaskolan.

Fritidshemmen

Föräldrarna är mycket nöjda med innehållet i vår fritidsverksamhet. Det missnöje som finns är att det är för stora barngrupper för att det ska kunna vara en trygg miljö för barnen. Det vi dock konstaterar är att det ändå finns stora brister enligt Skolverkets allmänna råd för fritidshem. Framförallt är det brister i den pedagogiska verksamheten som framgår av våra utvärderingar. När det gäller föräldrarnas reaktioner så är föräldrarna nöjda med verksamheten men efter en analys så visar det sig att föräldrarna inte egentligen vet vilket uppdrag fritidshemmen har utan många föräldrar tror att fritidshemmen är en plats att förvara barnen på till föräldrarna slutar att arbeta.

Ett utvecklingsområde som vi måste åtgärda är behörighetsgraden för personalen på våra fritidshem. Vi har fritidspedagoger på under 50% av tjänsterna vilket inte är tillfredsställande. Vi måste också bli bättre på att genomföra fritidshemmens uppdrag att vara ett komplement till skolan både innehållsmässigt och tidsmässigt och att stödja barnens fysiska, intellektuella,

sociala och emotionella utveckling. Vi måste också bli bättre på att redovisa kvalitén på våra fritidshem.

Förvaltningen kommer därför att initiera ett utvecklingsområde med att öka kvalitén i våra fritidshem för att på ett bättre sätt följa styrdokumentens intentioner.

Gymnasieskolan

Vår gymnasieskola håller hög kvalitet. Bobergsgymnasiet har efter flera år i följd med förbättrade kunskapsresultat gått tillbaka något i mätningarna av kunskapsresultaten. Kvaliteten är dock fortfarande hög och det är resultat av systematiska åtgärder med att stötta elever i behov av stöd t ex genom att inrätta något som kallas för Studium som erbjuder extra stöd. Där finns specialpedagog och lärare i svenska och engelska. Skolan erbjuder också öppen skola på morgonen tre dagar i veckan dit eleverna själv kan gå och få hjälp i skolans olika ämnen.

Ett bevis för den höga kvalitén är att vi har många elever från vår egen kommun som söker vår egen gymnasieskola. I intagningen 2007 så var det 59,8% av våra egna gymnasieelever som sökte vårt eget gymnasium. Under 2008 var motsvarande siffra 55,4% dvs något färre. I jämförbara glesbygdskommuner var siffran 48,3%. Vårt gymnasium har också ett stort utbud av valbara kurser vilket gör att eleverna har stor möjlighet att påverka sin egen studieplan. Lärlingsutbildningen som startades under 2008 har fått väldigt gott resultat enligt utvärderingar med elever, personal och företagare. Lärlingsråden har bara gott att säga om det första årets arbete.

Inför 2009 har gymnasieskolan ansökt om att få starta fler lärlingsplatser bland annat på hantverksprogrammet och handel och administrationsprogrammet.

Vår gymnasieskola har ett bra internt kvalitetsarbete med lärgrupper som ser över de områden som man tycker sig behöva utveckla. Kontakterna med näringslivet har förbättrats mycket under året bland annat med lärlingsutbildning och de olika programråden med företagsrepresentanter. Måluppfyllelsen har förbättrats de fyra senaste åren vilket får ses som ett mycket gott resultat. Hela 82% av eleverna går idag ut gymnasiet med fullständigt betyg mot 64 % år 2005.

Särskolan/Träningskolan

Vår särskoleverksamhet finns idag på tre ställen i kommunen. Eftersom vi får färre elever så måste vi minska en särskolegrupp nästa läsår. Dokumentations och inskrivningsrutiner för verksamheten har förbättrats väsentligt. Det har också tagits ett ordenligt helhetsgrepp på personalens kompetensutveckling. Särskolan/Träningskolan personal har fått en mycket bättre gemensam bild på särskolans verksamhet och har under året arbetat i en gemensam lärgrupp för att utveckla särskolans verksamhet.

Särskolans/träningskolan strävan är att varje individ ska få möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Verksamhetens målsättning är att stödja eleven till att bli självständiga individer utifrån sin unika person och situation. I särskolan har vi lagt fokus på att öka elevernas medvetenhet om sin funktionsnedsättning/ utvecklingsstörning och vilka konsekvenser det får i vardagen. I träningsklassen har personalen arbetat utifrån kommunikationsmodellen Relation Play (Veronica Sherbones metodik). Metoden främjar den kommunikativa förmågan genom att elever och vuxna samspelar i medveten rörelseträning. Måluppfyllelsen i särskolan och träningskolan är god. Eleverna utvecklas hela tiden och går framåt för att på ett bra sätt kunna leva och verka i samhället. Gymnasiesärskolans verksamhet har lite svårare att hålla god kvalitet på grund av litet elevantal och obehöriga särskolledare. Idag har dessa elever ingått i individuella programmets verksamhet i stor del

vilket inte är andemeningen med gymnasiesärskolan. Under 2009 avvecklades vår egen gymnasiesärskoleverksamhet och eleverna har istället placerats vid andra gymnasiesärskolor med bättre utbyggd särskoleverksamhet. Orsaken till denna åtgärd var att höja kvaliteten och utbildningsutbudet för våra gymnasiesärskoleelever.

Åtgärder för förbättring

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

- Vi kommer under 2010 att fortsätta vårt samarbete med PBS⁵-nätverket på Karlstads universitet för att få igång pedagogiska diskussioner ute på skolorna om olika lärområden som skolorna har. Kopplat till detta kommer vi fortsätta att utbilda skolledare och lärledare som kommer att finnas ute på skolor och förskolor och leda lärande samtal utifrån de vardagsproblem som finns ute på enheterna. Detta tror vi innebär att utvecklingsarbetet kommer att kännas mer angeläget för pedagogerna istället för att utvecklingsområden som skolorna ska arbeta med kommer från politiker och förvaltning. Skolledarnas fokus kommer att flyttas mer och mer till att utveckla undervisningen i klassrummet för att på sikt öka måluppfyllelsen.
- Alla rektorer kommer fortsätta att fördjupa sina kunskaper kring det pedagogiska ledarskapet för att kunna driva utvecklingsfrågorna på sina skolor
- Vi måste också inleda ett strukturerat arbete med våra fritidshem för att höja kvalitén i verksamheten. Ett arbete med de Allmänna råden om fritidshem ska göras under året både i skolledargruppen och med personalen på fritidshemmen.
- En omorganisation av ledningsorganisationen kommer att genomföras under 2010 för att möta både rektorernas behov av stödfunktioner i t ex personalarbetet och att möta verksamheternas krav på en tydligare pedagogisk ledning för att utveckla undervisning och lärande
- En tydligare uppföljning av skolornas kunskapsresultat via kommunprov med kompletterande analyser från rektorerna. I analyserna ska det framgå vad rektorerna avser att göra för att förbättra måluppfyllelsen.
- Vi kommer under 2010 att börja arbeta fram ett nytt system för systematiskt kvalitetsarbete på alla verksamhetsnivåer. Ett förslag finns på att vi ska göra egna små inspektioner kring utvalda områden i kommunen för att känna av hur läget ser ut inom olika ämnesområden.
- En mer styrd kompetensutveckling utifrån kraven i den nya skollagen som börjar gälla 2011

Normer och värden

- Det förebyggande arbetet med att identifiera problemområden för mobbning och kränkande behandling på våra skolor och förskolor måste förbättras.
- Skolorna ska revidera sina plan för diskriminering och kränkande behandling enligt de nya direktiven från Skolverket.

---

⁵ PBS – problembaserad skolutveckling

- Under året så måste vi öka kunskapsnivån hos våra skolledare och pedagoger på den nya typen av mobbning som sker via modern teknik som t ex SMS, olika internetsidor och forum. Skolans IT-pedagog kommer att få i uppgift att planera en utvecklingsinsats i dessa frågor
- Vi måste hela tiden lära oss nya metoder för att kartlägga vår skolmiljö. Eleverna måste användas mycket bättre i det kartläggande arbetet.
- All personal i skolan måste få tydligt vad deras uppdrag är i att upptäcka, förebygga och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Nämndens kontrollsystem ska förstärkas så att uppföljningen av eleverna sker på förvaltningsnivå.

Kunskaper och lärande

- Under året ska vi fortsatt utveckla vårt arbete med TIL (tidig intensiv läsinläring) i de yngre åldrarna för att svårigheter hos eleverna i de äldre åldrarna på sikt ska minska
- Vi måste också utveckla matematikundervisningen för att öka måluppfyllelsen.
- Att fortsätta arbetet med IUP och skriftliga omdömen för att höja kvalitén ute på skolorna och stötta dem i deras arbete med utveckling av bedömningsmatriser och andra utvärderingsinstrument. En tydligare koppling mellan IUP och den lokala pedagogiska planeringen i klassrummet måste skapas för att inte IUP ska bli ett lösryckt dokument som inte hör ihop med vardagsarbetet.
- Vi ska fokusera lärandet på fler ämnen än bara våra tre kärnämnen. Det görs bland annat genom att vi färdigställer kommunala mål i alla årskurser i No och teknikämnet under 2010. Fler ämnesgrupper kommer att kallas till träffar kring arbete med kunskapskrav och målformuleringar i alla ämnen. På sikt vill vi skriva mål som är kopplade till de nya kursplaner som håller på att tas fram i arbetet med Skola 2011.
- Gymnasieskolan kommer att utöka med fler lärlingsutbildningar på fler program än Industriprogrammet för att koppla gymnasiets arbete mot våra lokala företag.
- Det lokala elevhälsoarbetet på våra skolor måste förbättras för att inte så många fall ska behöva hamna i vårt centrala elevhälsoteam. I PBS andå så ska elever i behov av stöd i första hand lösas med skolans tillgängliga resurser i sin ordinarie verksamhet. Det innebär att skolan ska försöka hitta andra lösningar, flytta om resurser, göra om elevgrupper, byta material, göra undervisningen mer praktisk osv.
- Vi behöver höja måluppfyllelsen i fler ämnen än kärnämnen svenska, engelska och matematik.
- Arbetet med IUP och skriftliga omdömen måste utvecklas mer under året. 100% av eleverna måste ha skriftliga omdömen inlagda i vår lärplattform för att utveckla samarbetet mellan skola och hemmen via webben.
- Innehållet i de skriftliga omdömena måste utvecklas till att bli mer formativa istället för summativa. Omdömena ska vara framåtsyftande för att kunna fungera som ett avstamp för ett nytt lärande. Utvecklingsledare Lars Thorin tar fram ett koncept för utbildning av lärare kring dessa frågor.
- Se till så att behörighet finns i alla ämnen på alla skolor i kommunen. Alla elever ska mötas av behöriga pedagoger i alla ämnen. En kompetensinventering ska göras bland all personal och kompetensutvecklingsinsatser måste inledas för att vi ska få fler som är behöriga i våra bristämnen

Elevers ansvar och inflytande

- På våra skolor så måste vi arbeta för att förändra arbetssätt så att vi kan möta alla elevers olika behov och lärstilar. Vi måste också arbeta för att höja det informella elevinflytandet över undervisningen så att vi får med oss eleverna i planeringsarbete och hur olika arbetsområden ska läggas upp för att passa eleverna. Eleverna måste också få möjlighet att vara med och påverka hur de ska redovisa hur målen uppnåts. Mycket forskning på detta område visar att elever som får vara med och påverka sin vardag i skolan blir mer motiverad och tycker att skolan är roligare och mer intressant.

Övrigt

- Vi måste öka vår egen förmåga att marknadsföra vår verksamhet för att möta den ökade konkurrensen från friskolor.
- Våra webbsidor ska utvecklas enligt SKL:s krav och riktlinjer
- Vi måste öka vår utåtriktade verksamhet för att kommunmedborgare och övriga ska förstå att det pågår mycket bra verksamhet i vår kommun. Det pratas mycket runt om in andra kommuner och på lärosäten runt om i landet om Ånge som en kommun som satsar på utbildning. Arbetet kommer bland annat att ske via en utvecklingslogg från förvaltningen